

undervisningen har ganske sikkert gjort Skade, den har, som det ærede Medlem for 10de Kredts sagde i Gaar, ikke værnnet om Religionen, men den har skadet det religiøse Liv i Danmark i meget høj Grad, og den har taget en alt for stor Del bort af den kostbare Tid fra mange andre gode Undervisningsfag. Jeg har altid opfattet det som et Bedrag mod danske kristne Børn, at man i Stedet for at give dem en lille kort Oversigt over Kirkehistorien, gav dem en eller anden lærd Biskops Forklaring, en teologisk Fortolkning, et teologisk System, de dog ikke kunne tage imod, idet de ikke en Gang kunne tage imod Forklaringen til Luthers lille Katekismus, og saa vidt mig bekendt, var det heller ikke Luthers Mening, at de skulde det. Der staar over hver af de 5 Parter i hans Katekismus: Saaledes som en Husbonde skal foreholde sit Tjende. Det har altsaa nærmest været til Brug for Husbonder, naar de vilde undervise deres Tjende. Maa jeg her fortælle Dem et lille Træt fra Livet. Jeg er saa gammel, at jeg har lært Balles Lærebog, alle 8 Kapitler paa Ramse fra den ene Ende til den anden. Da jeg omtrent var 14 Aar, var jeg over det drøje Stykke Arbejde, og da jeg en Dag havde god Tid, gav jeg mig til at læse i Grundingerne, der fulgte med. Saa stod der, at det ikke var Meningen, at Lærebogen skulde læres paa Ramse, det skulde være en Haandbog til Brug for Lærerne, og saa tænkte jeg: hvad i al Verden er da dette, at Læreren har forlangt, at vi skulde lære den, naar det egentlig var ham, der skulde lære den og bruge den til Undervisning for os. Jeg skal indstændig som Lærer tilraade dette, at vi tage mod Folketingets Affattelse paa dette Punkt og sige: Naar vi i det hele taget skulle beholde Religionsundervisningen som Fag i Skolen, saa bør den meddeles paa Grundlag af Bibelhistorien, og vil man saa føje Kirkehistorie til, saa skal det virkelig være Kirkehistorie, og ikke Kættehistorie, det skal være en Kirkehistorie afstøttet i Livsbilleder af enkelte store betydende Mænd, som have haft Betydning i Menighedslivet og for dets Udvikling, det skal være Livsbilleder af saadanne Mænd, der drages frem. For Resten skal jeg som en noget erfaren Mand paa dette Omraade gøre en lille Bemærkning i Sammenhæng dermed. Naar der paa Undervisningsplanen er nævnt Verdenshistorie, saa skal jeg gøre opmærksom paa, at den meget let kommer til at falde sammen netop med Bibelhistorien. Jødefolket kom vidt omkring, ja, det kom i Forbindelse omtrent med alle Hovedfolkene i Oldtiden, saa man kan ikke, naar man vil

meddele ordentlig bibelhistorisk Undervisning, undlade ogsaa at komme ind paa Verdenshistorien. Noget lignende vil ske, naar man gaar historisk frem i Kirkehistorien, da vil man komme i Berøring med de vigtigste Hedningefolk her i Europa, efterhaanden som Kristendommen blev forkyndt for dem; men det skal jeg ikke komme videre ind paa.

Jeg gaar dernæst over til Affnit III. Der er særlig 2 Punkter i det, jeg ønsker at omtale her, det er Tilsynets eller Skolekommissionens Dannelse og saa Lærerkaldelsen. Skolekommissionens Sammensætning er et Hovedpunkt, Folketinget har optaget for at imødekomme Hjemmene, og hvilket Ministerens Forslag egentlig gif uden om og oversaa. Det er nemlig klart, at dersom Skolekommissionerne sammensættes paa den Maade, som Folketinget har vedtaget, ville Hjemmene dertennem kunne komme til at se lidt inden for Stolens Døre og særlig kunne komme til at have et Dje med ved et bestemt Spørgsmaal, nemlig hvem de skulle have til Lærer. Her er Ministerens Forslag utvivlsomt et Tilbagekridt. Man har sagt saa meget om den Indstillingsret, som Kommunerne fik ved Loven af 1856, men dersom man i dette Øjeblik vilde spørge: Har den Brug, som Kommunerne have gjort af deres Indstillingsret, skadet Folkestolen, skadet selve Undervisningen, drister jeg mig til at svare et bestemt Nej. Spørger man derimod, om den har skadet Lærerne, siger jeg: Ja, den har skadet mange ældre Lærere, men den har ikke skadet Undervisningen, saa sandt som der intet er, der hjælper bedre for en Lærer ved Udførelsen af hans Gerning end det, at han har Hjemmenes og Forældrenes Tillid, og ved dette System faar han den lige fra Begyndelsen. Jeg maa derfor bestemt holde paa, at dette Punkt, som Folketinget har indføjet i Lovforslaget om Dannelsen af Skolekommissionerne og deres Virksomhedsomraade, ogsaa med Hensyn til Indstillingen til Lærerembederne bliver fastholdt. Der kunde maaste nok være Tale om Ændringer heri, og man kunde f. Eks. gaa med til — som det i Gaar blev foreslaaet af det ærede Medlem for 10de Kredts (B. Bojsen) — at bestemme, at der i en saadan Skolekommission ude paa Landet skulde være et Medlem for hvert Skoledistrikt. Jeg har agtet nøje paa, at den højtærede Minister har stillet sig ret velvillig over for den Tanke om Skolekommissionens Sammensætning, men jeg tror, at det vil være saa temmelig nødvendigt, om Ministeren kunde gøre endnu et lille Skridt. I Folketinget gjorde Ministeren som bekendt en Indrømmelse, idet han sagde, at nogle